

Innehållsförteckning

Om Gruvrundan	1
Vägbeskrivning till gruvorna i Mången	1
Vandringsled Tiskaretjärn – Fredros	2
Gruvrundan	3
Karta	4

Om Gruvrundan

Vandringsleden är 9 km lång och har sin sträckning runt om till gruvorna i Mången. Vandringen är i första hand avsedd för att besöka de gamla gruvorna och fornlämningar. Man får också med sig en stor naturupplevelse i och med Gruvrundevandringen.

Starten för Gruvrundan är lämpligast vid Asphöjden/Linbaneruin eller Storgruvan.

Utefter Gruvrundan finns här ett flertal lämningar som Järnbruk, Anrikningsverk 5 Gruvor, Transportlinbana för malm, Skarnhögar, Täljstensbrott och ett Gästgiveri. Kvar efter den tiden finns stengrunder efter byggnationer.

Gruvrundan ligger i området där svedjefinnarna hade sina torp från slutet av 1500-talet och framåt till slutet av 1800-talet.

Svedjefinnarna bidrog troligtvis också som arbetskraft vid tillmakning/malmbrytning men också förse gruvorna med ved för tillmakning i gruvan.

Större delen av leden är förlagd till skogsmark och till de högsta lägen i området. Svårighetsgraden varierar mycket, varför det rekommenderas att studera nivåkurvorna på karta före start ut på leden.

På många ställen finns robusta bänkar och bord utplacerade vid natursköna platser.

Det finns många korsningar utefter leden där man kan starta sin vandring ut i naturen. Informationstavlor finns vid Asphöjden/Linbaneruin, Storgruvan.

Eldning efter leden är Ej önskvärt pga. långa avstånd till vatten på de flesta ställen.

Välkommen till vandring i Finnskogen - Gruvrundan önskar FINNSKOGENS BYALAG.

Vägbeskrivning till gruvorna i Mången

Mången ligger ca 33 km nordväst Sunne. Närmast större ort är Uddheden/Gräsmark ca 15 km öster om Mången. Från Kil/ E45 tar man vid Rottneros av mot Gräsmark. Vid vägkorsning Trötvik (SV Uddheden) – kör mot Arvika. Efter ytterligare ca 15 km Mången är skyltat till gruvorna

Länk till Internet och kartbild samt vägbeskrivning på www.hitta.se

Vandringsled och sevärheter

De nummer som finns på kartan, refererar till skyltar på plats i naturen, beskrivs i text nedan.

Leden är märkt med orangeröd färg

Från naturreservatet Tiskaretjärn till Fredros bruksruiner en vandring av 7 km.

Start

34. **Naturreservat Tiskaretjärn.** Gammal finngård som brukas av Ekosofia. Informationstavla för reservatet. [P - plats](#).
35. **Atikullen.** Liten bergkulle i hemmanet Tiskaretjärn. Rik flora med hassel, lind alm, tibast, blåsippa mm.
36. **Stebråtskullen.** Utsiktspunkt över sjön Mången. Bänkar.
37. **Linbaneruin,** här ses en transportkorg för malm. Korgen gick på linbana från Storgruvan till anrikningsverket vid sjön Mången. Informationstavlor, Bord. [P – plats](#).
38. **Industrilämningar** efter anrikningsverk vid Karlsvikens strand. Informationstavla. Bord
39. **Pickerud.** En extremt storväxt å mycket stark man, Nils Olsson bodde här under senare delen av 1800-talet. Det sägs han hade 54 i skonummer hans skor finns bevarade på Hembygdsgården i Gräsmark. Bänk.
40. **Källargruvan** med ett grottiliknande schakt, med kopparoxid i skarpa blå till gröna färger vackert beläget med vy över sjön Mången. Bord.
41. **Kattgruvan** har ett mindre vattenfyllt schakt nära strandkanten i Mången.
42. Bergssträckning med berg i dagen och vidsträckt utsikt. Bänk.
43. Mångsjödammen i Fredros.
44. **Industrilämningar** efter anrikningsverk. [P – plats](#).

Fredros

GRUVRUNDAN

De nummer som finns på kartan, refererar till skyltar på plats i naturen beskrivs i text nedan.

START

En rundvandring som är 9 km lång. Leden är märkt med orangeröd färg

37. **Linbaneruin**, här ses en transportkorg för malm. Korgtransport på linbana från Storgruvan till Anrikningsverket vid sjön Mången.
Informationstavlor, Bord. **P – plats.**
- 145 Intressant moss- och lav flora, här finns bl.a. lunglav.
- 146 **Asphöjdsgruvan**. Mindre gruva med koppar- och svavelkis som mineral.
- 147 **Storgruvan i Mången**. Horisontell kopparmalmsbrytning fram till 1899.
Informationstavla. Bord
P – plats.
- 149 **Tiskaretjärnsskogen**. Skogsområde med naturskogskaraktär, med relativt lång skogskontinuitet. Här finns växter som kräver näringsrik miljö eller till motsats växter som istället kräver näringsfattig miljö.
Tiskaretjärnsskogen många och varierande miljöer i en lång bergsluttning.
Bänkar.
- 150 **Abborrtjärnsgruvan**. Mindre gruva med koppar- och svavelkis i berggrunden.
Skarnhögar.
- 151 **Stavtorpet**. Här fanns odling- slåtter- och betesmarker sedan början av 1600-talet med blomsterängar här finns Brudsporre, Nattviol, Fältgentiana mm
- 152 **Täljstensbrott**. Ovanlig bergart för området. Täljsten användes vid kamintillverkning.
Bänkar.
41. **Kattgruvan** har ett mindre vattenfyllt schakt nära strandkanten i Mången.
40. **Källargruvan** med ett grottiliknande schakt, med kopparoxid i skarpa blå till gröna färger vackert beläget med vy över sjön Mången.
Bord.
39. **Pickerud**. En extremt storväxt å mycket stark man, Nils Olsson bodde här under senare delen av 1800-talet. Det sägs han hade 54 i skonummer och hans skor finns bevarade på Hembygdsgården i Gräsmark.
Bänk
38. **Industrilämningar** efter anrikningsverk vid Karlsvikens strand.
Informationstavla. Bord.
37. **Linbaneruin**,
Tillbaka till START **P – plats.**

Karta

